

BİR BAKIŞTA VARANTLAR

Varant Nedir?

- Varantlar menkul kıymetleştirilmiş opsiyondur.
- Hisse senedi piyasasındaki getirilere küçük bir sermaye ile katılım imkanı sağlayan kısa ve orta vadeli yatırım aracıdır.
- Hisselere risk kontrollü yatırım yapmak için kullanılabilir.
- Tüm sermaye ile alınıp satıldığında varantlar kaldıraçlı hisse senedi piyasası gibi davranır.
- Hem yükselen hem de düşen piyasa beklentisine yatırım amaçlı kullanılabilir.

Varantları Tanımak

- Varantlar bir dayanak varlığı (çoğunlukla hisse senedi veya endeksi) belirli bir vadede belirli bir fiyattan alma ya da satma hakkı verir.
- Varantlar yatırımcısına bir yükümlülük getirmez.
- Yatırımcı varanta yatırdığı paradan daha fazlasını kaybedemez.
- Varantlar açığa satılamaz. Düşüş beklentisine SATIM varantları olarak yatırım yapılır.
- Varantların değeri tipik olarak dayanak varlığın küçük bir kesri kadardır.

Varantın özellikleri:

- **Dayanak varlık:** Varantın bağlı (ya da endeksli) olduğu varlığı ifade eder. Çoğunlukla hisse senetleri ya da endeksleridir. Döviz, altın gibi yatırım araçları da dayanak varlık olabilir.
- **Vade:** Varantın sağladığı hakkın son bulma tarihidir. Vade sonu tarihinden sonra varantlarda işlem son bulur.
- **Kullanım fiyatı:** Varantın dayanak varlığı ALIM ya da SATIM hakkı verdiği fiyat seviyesidir.
- **Çarpan (Dönüşüm Oranı):** Bir varantın kaç adet dayanak varlık üzerine alma ya da satma hakkı verdiğini gösterir.
- **Tip:** Avrupa tipi varantlar sadece vade sonunda, Amerikan tipi varantlar vade içinde kullanılabilir.
- **ALIM varantı:** Dayanak varlık üzerine alma hakkını temsil eder. ALIM varantlarının değeri dayanak varlık değer kazandıkça artabilir.
- **SATIM varantı:** Dayanak varlığı satma hakkıdır. Dayanak varlık değer kaybettiğinde SATIM varantının fiyatının artması beklenir.

Piyasada Hangi Varantlar Var?

Eylül 2014 itibarıyla Borsa İstanbul'da BIST30, AKBNK, EKGYO, EREGL, GARAN, HALKB, ISCTR, KCHOL, SAHOL, THYAO, TTKOM, TUPRS, VAKBN, YKBNK, DAX, S&P500 endeks ve hisselerine dayalı ALIM ve SATIM varantlarının yanı sıra altın ve döviz varantları da piyasada işlem görmektedir.

Varantları Ayırt Etmek

Kısa kod: Varantın Borsa İstanbul kodudur. 5 basamaktan oluşur.

- **GADAC:** GA-D-AC
- **GA:** Dayanak varlığı gösterir. Dayanak varlığın ilk iki harfiyle aynı
- **D:** İhraççı kurum – Deutsche Bank
- **AC:** ALIM ya da SATIM varantı olduğu gösteren kod. AA-OO arası ALIM, PP-ZZ arası SATIM varantları için.
- **Piyasadaki dayanak varlıkların listesi:** BIST30 (OZ), AKBNK (AK), EKGYO (EK), EREGL (ER), GARAN (GA), HALKB (HA), ISCTR (IS), KCHOL (KC), SAHOL (SA), THYAO (TH), TTKOM (TT), TUPRS (TU), VAKBN (VA), YKBNK (YK), DAX (DX), S&P500 (SP), Altın (AU), USDTRY (US)

Kısa kod varantla ilgili pek çok bilgi verir ama her şeyi söylemez.

Uzun Kod: Varantın tüm özelliklerini ve parametrelerini gösteren koddur.

– **OZDAG:** XU030 C 301211 85000.0 DBL 00.0002 NA

XU030	Dayanak Varlık
C	ALIM için C, SATIM için P
301211	Vade sonu – GGAAYY
85000.0	Kullanım fiyatı
DBL	İhraççı (Deutsche Bank)
00.0002	Dönüşüm oranı
N	Nakit uzlaş (N), kaydi uzlaş (K)
A	Boş karakter (sonraki ürünler için)

Varant Fiyatına Etki Eden Faktörler

Yön	Faktörler	ALIM Varantı	SATIM Varantı	Duyarlılık Göstergesi
↑ ↓	Dayanak Spot Fiyatı	↑ ↓	↓ ↑	Delta
↑ ↓	Oynaklık	↑ ↓	↑ ↓	Vega
↑ ↓	Faiz Seviyesi	↑ ↓	↓ ↑	Rho
↑ ↓	Kullanım Fiyatı	↓ ↑	↑ ↓	
↑ ↓	Vadeye Kalan Gün	↑ ↓	↑ ↓	Theta
↑ ↓	Temettü Miktarı	↓ ↑	↑ ↓	

Varant ve Dayanak Varlık İlişkisi

- ALIM varantlarının dayanak varlıkla aynı yönde hareket etmesi beklenir. SATIM varantlarının ters yönde hareket etmesi beklenir.
- **Delta:** Dayanak fiyatı 1 TL değiştiğinde, varant fiyatının kaç TL tepki vereceğini gösterir. Dönüşüm oranı dikkate alınmalıdır. Çarpanı 1:1 olan 0,30TL'lik bir GARAN ALIM varantının deltası 0,40 olsun. Günlük zaman değeri kaybını ihmal ettiğimiz varsayarsak, Garanti Bankası hissesi 10 kuruş değer kazandığında bu varantın 4 kuruş (10 kuruşX0,40) değer kazanması beklenir. Değeri 34 kuruş olur. Aynı şekilde, Garanti Bankası hissesi 10 kuruş değer kaybettiğinde bu varantın değerinin 26 kuruşa inmesi beklenir.
- **Etkin Kaldıraç:** Dayanak varlıktaki %1'lik değişime varantın yüzde kaç cevap vereceğini gösterir. Günlük zaman değeri kaybını ihmal ettiğimizi varsayarsak, etkin kaldıraç 8 olan bir varantın değerinin dayanak varlık %2 değiştiğinde %16 artması ya da azalması beklenir.

Varantlar Arasından Seçim Yapmak

Önce dayanak varlıktaki beklentinin yönü belirlenir. Yükseliş beklentisine ALIM düşüş beklentisine SATIM varantlarıyla yatırım yapılır. Bu beklentinin vadesi tahmin edilir. Bu vadeyi de içine alacak şekilde yeterince uzun vadeli bir varant seçilir ve yatırım yapılır.

- Vadesi 1,5 aydan uzun
- Deltası 0,50'ye yakın
- Kullanım fiyatı spot fiyata yakın varantlar tercih edilmelidir.

Varantların Faydaları

- Varant hisse değildir, hissese ya da endekslere dayalı bir ALIM ya da SATIM hakkıdır.
- Küçük bir primle hisse senetlerine yatırım imkanı sunar.
- Sınırlı riskle sınırsız kazanç imkanı sağlar.
- Varantlar kendinden kaldıraçlıdır. Sermayenizin büyük kısmıyla yatırım yaptığınızda kaldıraçlı kazanç imkanı verir.
- Sermayenizin büyük kısmını cebinizde tutarak kendi sermaye garantili fonunuzu yaratabilirsiniz.
- Düşen piyasada para kazandırabilir. SATIM varantları risk yönetimi amacıyla kullanılabilir.
- Yatırımcının yükümlülüğü yoktur. Teminat gerektirmez.
- Piyasa yapıcılığı sayesinde likidite riski en alt seviyededir.

Varantların Riskleri Nedir?

- Vadesi sınırlıdır. Vade içinde beklenti gerçekleşmezse yatırılan tüm para kaybedilebilir.
- Varantlar vadeleri boyunca günlük olarak zaman değeri kaybeder. Bu yüzden varantlar kısa vadeli yatırıma uygundur.
- Kaldıraç iki yönde de çalışır. Beklenti ters yönde gerçekleşirse varantlar hızla değer kaybedebilir.
- Varantın değeri vadesi içinde veya sonunda sıfıra inebilir. Vade içinde sıfıra inse bile piyasa beklenti yönünde dönerse tekrar değerli hale gelebilir.
- Yatırımcılar ihraççının karşı taraf riskini alırlar.

Daha fazla bilgi için

Varant Destek Hattı: 0 212 319 03 50
İnternet: <http://www.varant.db.com>
E-Posta: varant.turkiye@db.com

Yasal Uyarı:

Burada verilen yatırım bilgileri, yorum ve görüşleri, yatırım danışmanlığı mahiyetinde değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri veya mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşterileri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı anlaşmalarına göre verilmelidir. Bu belgede yer alan yorum ve görüşler, bunları sunan kişilerin şahsi görüşlerini yansıtmaktadır. Bu görüşler, finansal durumunuz, risk ve getiri tercihleriniz için uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayalı yatırım kararları almanız, beklentilerinizle örtüşmeyen sonuçlara yol açabilir.

Bu doküman ve içeriğindeki bilgiler Deutsche Securities Menkul Değerler A.Ş dahil olmak üzere hiçbir Deutsche Bank iştiraki için hukuken herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk doğurmamaktadır. Bu belge, herhangi bir işleme girişimi için bir teklif, teklif daveti, tavsiye veya benzer nitelikte değildir. Yatırım kararı alırken, işleme ilgili nihai belgeler tamamen incelenip karar alınmalı, buradaki özet bilgilerle yetinilmemelidir.

Varantlarda Stopaj

Dayanakları yurtiçi kıymet olan hisse ve endeks varantları hisse senetleriyle aynı şekilde vergilendirilir. Stopaj sıfırdır. Bunun dışında kalan varantlar (örneğin döviz, DAX ya da S&P500 varantları) %10 stopaja tabiidir.

Nasıl Alıp Satacağım?

- Varantlar Borsa İstanbul'da Kurumsal Ürünler Pazarı'nda işlem görür. Hisse senetleri piyasasının sürekli müzayede seansının açıldığı 9:35 - 12:30 ve 14:15 - 17:30 saatleri arasında varantlar alınıp satılabilir.
- Yatırımcı, aracı kurum ya da bankası üzerinden varantları alıp satabilir.
- Yatırımcılar risk bildirim formunu okuyup imzaladıktan sonra varant alıp satabilir.

Varant Yatırımcısına Kısa Öğütler

- Kaybetmeyi göze alabileceğiniz kadar parayı varantlara yatırın.
- Dayanak varlıktaki beklentiniz yanlış çıkarsa varantlardan para kazanmanız mümkün değildir.
- Varantlar zaman değeri kaybeder. Zaman değeri kaybını dikkate almadan yatırım yapmayın.
- Vadesi yakın varantlardan uzak durun. Varantların vadesi yaklaştıkça, zaman değeri kayıplarının büyüklüğü artar.
- Ucuz varanttan uzak durun, ucuz varantın kaldıraç cazip gözükse de zaman değeri kaybı ve kullanım fiyatına uzaklığından dolayı değeri sıfıra gidebilir.
- Yeni başlayan yatırımcılar en az 1,5 ay vadeli, kullanım fiyatı spot fiyata yakın varantları tercih etmeli.
- 6 Kriter 4 Renk tablosundaki yeşil varantları tercih edin.
- Karda aceleci, zararda ısrarcı olmayın.
- www.varant.db.com web sitesinden Deutsche Bank'ın bültenlerine abone olun.

Passion to Perform

